

RĂSĂRITUL NOSTRU

ABONAMENTE INST. AUT. 1000
Partic. ș' surd.-muți 100 lei pe an
APARE LUNAR

ORGAN SURDO-PEDAGOGIC, CULTURAL ȘI SOCIAL

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Str. IOAN ATANASIU, 1 Buc. 6
Dir. V. DIMITRIU-LEORDA

Să se respecte măcar legea

Încă odată sunt provocat să revin asupra aceluiaș caz cu care, patima unora și ticăloșia altora, încearcă să mă blameze în ochii celor ce sunt chemați să cerceteze autenticitatea celor relatate de mine în numerele anterioare ale ziarului nostru, prin cele 2 articole: „O samavolnicie” și „Iarăși o ticăloșie”.

Afirm încă odată cu toată supoziția dovezilor ce le posed că n'am spus decât adevărul cel mai curat din lume, ceace — dacă n'ar fi fost — îmi atrăgeam rigorile legii sub edictul stării de asediu.

Oricine, dintre onor. cititori, cari au urmărit cu interes toate numerele ziarului nostru care nu sunt închinat decât binelui școlii de surdo-muți, în special al celei dela Focșani, cea mai năpăstuită, poate constata aceasta.

Pentru aceasta, chiar dela primele numere ale apariției acestui unic organ surdo-pedagogic, am întâmpinat o atmosferă ostilă, făcându-se din partea unora dintre membrii Corpului didactic local și de aiurea, intereseți în cauză și vinovați de suferința în care se sbatea acest prim institut social. Aceștia nu puteau vedea cu ochi buni acțiunea mea pentru că prevedeau finta către care tindeam odată cu hotărîrea ce a prezidat la necesitatea apariției ziarului.

Cu toate amenințările făcuse și în serii, am continuat acțiunea întemeiată pe o conduită îngrădită de cel mai curat adevăr închinat binelui de totdeauna.

N'am șovăit lupta pt. cauza școlii și am cerut să ni se restituie localul furat nouă de șc. normală; n'am dat înapoi nici în fața amenințărilor că mi se va declara vacantă catedra de arte ce ocupam la acel institut; amenințare ce, într'adevăr, a fost tradusă în fapt îndeplinită printr'un raport odios adresat onor. ministe-

rului instruct. de către institutorul C. Vlad, pe atunci director.

Onor. minist. instr., prin ord. nr. 80568/952, comunicat cu ord. serviciului de inv. local București, No. 16805/952, m'a considerat demisionat pe ziua de 1 Iunie 1952 dela catedra ce ocupasem 6 ani încheiați.

În contra acestui ordin am protestat printr'o întâmpinare către onor. minist. instr. înregistrată sub nr. 102220 din 31 Iulie 1952, care revenii asupra acestui ordin, acceptându-mi-se demisia pt. 1 Sept. 1952.

În aceeași întâmpinare am cerut să se institue o anchetă severă prin care s'ar fi descoperit grozava faptă plină de patimă și ticăloșie, a raportului incriminat, ancheta însă a fost înăbușită căci de rezultatul ei nu știu nimic nici până în prezent, deși s'au scurs mai bine de 8 luni de atunci.

Astăzi, — după ce au apărut cele 2 articole anterioare arătate mai sus — află că aceiași interesați, spre a se pune la adăpost de urmările unei anchete ce pare, de data asta că se va fi orânduit, m'ar fi proclamat, față de d-nii anchetatori, că sunt un om periculos și turbulent (!?)

E posibil să se exerciteze asemenea influențe care constituie cea mai înaltă crimă cu cât ea atinge în primul rând, autoritatea statului inducându-l în eroare, prin mărturii false?

Cer, în numele legilor în vigoare, să se ordone, cât mai neîntârziat, o anchetă severă orânduită și de justiție, prin sesizarea parchetului general.

Pentru cei buni și nevinovați n'a mai rămas decât justiția, singurul for al speranței, unde adevărul și dreptatea tronează neîntinate de patimi și influențe.

Am credința nestăruțată în justiție, în respectul legilor față de adevăr și dreptate.

V. DIMITRIU-LEORDA

Surdo-muții și inteligența

În „La Gazette des Sourds-Muets” care apare lunar la Paris de peste 44 ani, distinsul ziarist surdo-mut d. R. Fresouet scrie, în corpul acestui ziar, sub titlul de mai sus, următorul articol interesant și sugestiv:

În societatea tăcută franceză și străină se întâlnește o pleiadă de desmoșteniți de auz, cari se bucură de o educație profundă cultivată. Însă, printre această elită privilegiată de destin, mă îndoesc că poate să se găsească un surdo-mut din naștere. Poate că sunt câteva excepții, în acest caz, se ia simplu afacerea unui copil-minune, născut cu umitoare dispoziții intelectuale.

Pentru Suzanne Lavand, această tânără fată, de care se vorbește mult, susținând la Sorbona, teza sa de doctorat,

n'am putut aplica cuvântul „minune”, cu toate că ea s'a născut surdo-mută. Ea a putut să învețe a articula cuvinte pe care nu le-a auzit nici odată; a putut să-și îmbogățească spiritul cu teorii mai mult sau mai puțin complicate, dovada e diploma, însă cât privește de croiala de unde ea este parvenită a se ridica așa de sus în domeniul intelectual, nu vom discuta nici odată.

Confratele meu A. H. a făcut asupra acestui subiect o analiză foarte concisă de opinii sale. Fără să țină cont de nașterea sa privilegiată, pot afirma că Suzanne Lavand, plannează deasupra intelectului tăcut (surdo-mut). Este astrul care aruncă raze, împrejurul căreia se strâng sateliții puțin mai obscuri.

Însă acest astru este pentru noi invizibil, în loc să ne lumineze, să ne facă să profităm de gloria sa, ea a dispărut pentru a trăi în singurătate.

Dacă există surdo-muți cu adevărat inteligenți, din nenorocire această inteligență adusă prin studii, nu le este de nici un profit. De nici un profit, în adevăr, căci câți sunt printre cei mai instruiți cari își câștigă pâinea, exersând funcția de care se glumește sub numele de funcționar?

Cunosc cine ocupă un post foarte de învidiat în administrația publică, însă în administrația privată, nimic.

Nu trebuie să se imagineze că administrația publică refuză de a admite surdo-muți în serviciile de birou; nu trebuie să se imagineze mai mult, că ea acceptă pe cei cari au o scriere elocventă! Ah! Nu. Dacă cineva vrea să forțeze porțile acestei administrații, trebuie în prealabil să arate ce poate.

Gaillard putea să se fleteze, fiind un romancier de merit, în aceste condițiuni sunt profund surprins că el n'a putut nici odată să se facă funcționar. Pentru ce? Fără îndoială pentru că literatura este o cunoștință insuficientă. Sunt alte materii, cari sunt foarte necesare de a fi cunoscute, și ele nu sunt deloc așa de ușoare ca să le putem crede.

Pentru ce administrația privată, mai puțin exigentă decât precedentă, nu-i dă unui surdo-mut ca o bună distracție, un loc de funcționar de birou, cu titlul provizor și ca urmare, dacă această încercare ar fi satisfăcătoare, să fie numit titular în acest loc?

Posibilitățile sunt mari, însă când un surd, are pretenția de a putea lucra la hărtoage, i se râde în nas și acest râs este pentru el o rușine și o durere morală.

NATALIA BOTEZ

Cuvânt de Paști

Paștele sunt sărbătorile cele mai mari ale creștinătății. În aceste zile noi sărbătorim nu numai a-mintirea jertfei și învierea lui Isus Hristos, care a adus prin aceasta mântuirea lumii. Alături de această sfântă sărbătoare a creștinătății, noi mai păstrăm amintirea și a marelui sărbători a lumii păgâne, învierea naturii, după sfârșitul iernei, care se făcea de păgâni la începutul fiecărei primăveri în onoarea soarelui, aducător de bine pentru omenire.

Ce cugetări trebuie să trezim în aceste zile de înălțare sufletească?

Întâi să ne aducem aminte de răutatea omenirii păgâne, dinaintea de Hristos. Când Isus a venit pe pământ, lumea era rea până într'atât, încât ajunsese pradă desnădejdei. Popoarele se luptau între ele, se subjugau și se terorizau, aducând suferință grea întregii omeniri. În aceste timpuri de desnădejde și pierzare, toată lumea și-a pus nădejdea într'o putere mântuitoare, în puterea dumnezeiască a tot mântuitoare.

Acum s'a arătat Isus, care intrupează dragos-

tea desăvârșită de omenire. Prin învățăturile lui înalte și faptele blânde, prin nădejdea ce răsădește în inimile suferinziilor, de a avea cel puțin fericirea după moarte, dacă nu pot câștiga dreptatea pe acest pământ, prin credința până la jertfirea lui pe cruce, omenirea întregă a găsit alinarea.

Isus este întruparea binelui suprem și a iubirii de oameni. Paștele, care le sărbătorim, sunt serbarea învierii lui Isus, deci a binelui și a iubirii.

Să dăm dar însemnătatea cuvenită acestor sărbători în zilele noastre de restricte. Să reinviem în noi dragostea de a face bine și a ne iubi, pentru care s'a răstignit și a pățimit chinurile cele mai grozave Isus. Să ne aducem aminte în aceste zile de tot ce trebuie să facem pentru înflorirea neamului nostru...

Să ne fie credința cea mai înălțătoare, sfintele zile ale Paștelor, de mântuitoare iubire de oameni, atât de necesară azi tuturor

Dragoste de bine și de iubire, pogoară-te între noi!

RASARITUL NOSTRU

Școale de agricultură pentru surdo-muți

În numărul precedent al acestui ziar am relevat necesitatea adaptării învățământului surdo-muților la nevoile locale. În acest articol voi arăta importanța școlilor de agricultură pentru surdo-muți.

Se știe de toți că în țara noastră agricultura este cea meserie, care poate să existe fără celelalte meserii, pe când celelalte nu pot exista fără agricultură. În frământările postbelice, care ne-au sugerat ideea de a pune pozitivism, realism și materialism în toate preocupările noastre, a făcut ca meseria agriculturii să apară și să se nuanteze tot mai clară, ca muncă de strictă necesitate între toate celelalte meserii. Fără munca agricolă, care trebuie să fie preocuparea tuturor cea dintâi, înseamnă să trăim o viață nesigură, expusă în viitor piererei. Ori, dacă munca agricolă stă la resortul vieții noastre, de progresul ei depinzând îmbunătățirea traiului nostru, atunci în direcția aceasta trebuie îndreptată toată activitatea noastră.

La noi agricultura este profesată de țărani, care n'au nici o cunoștință despre această meserie. Singurele lor cunoștințe despre agricultură sunt de a ara și semăna pământul, apoi a culege, dacă au ce. Aratul îl fac în totdeauna superficial. Folcoșele ogoarelor nu le cunosc. Ară o singură dată și apoi aruncă sămânța în pământ. Despre îngrășămintele pământului: gunoae, plante verzi, nici pomeneală. Nu mai vorbesc, de îngrășămintele minerale, care nu numai că nu le-au experimentat, dar nici n'au auzit de ele nici odată. Cât despre asolamente

și rotațiuni, dacă seamănă pe acelaș loc într'un an grâu și în altul porumb, aceasta o fac să respecte obișnuința din bătrâni. Nu știu că rotația se face pentru îmbunătățirea recoltei. Astfel agricultura suferă mult în țara noastră din cauza lipsei de interes ce i se dă.

Dacă pentru toți țărani în general, meseria de agricultor se prezintă în această stare de inapoiere, din cauza lipsei de cunoștințe agricole practice, atunci își închipue ori și cine starea și mai de inapoie a surdo-muților analfabeți agricultori, care au cunoștințe căpătate numai din ignorarea nuncii celorlalți. Ni se va spune că sunt prea puțini surdo-muți ca să ne preocupe atât de mult situația lor. Dar într'un număr trecut al acestui ziar, s'a relevat ce număr însemnat de surdo-muți avem la sate, care sunt lăsați în voia soartei. Aceștia, care n'au avut fericirea să se adapte la isvorul cărții, singura lor sursă de amăgire, nu găsesc altă posibilitate de specializare în meseria de agricultor, decât în exemplul imitației. După cum au moștenit dela părinți, și văd la ceilalți muncindu-se pământul, așa vor munci și ei pământul, întârind prin aceasta rutina în agricultură, care este cel mai mare dușman al oricărei schimbări în bine a culturii pământului.

Trebuie dar, paralel cu ofensiva culturală agricolă ce trebuie dusă, să se țină seamă și de această categorie de oameni, care să fie puși în rândul celorlalți. Educația surdo-muților în direcția de a deveni buni agricultori, prezintă nu numai o

obligație umanitară, dar ne aduce și folos. Este știut că a-normalitatea acestora are ca efect calitativ, talentul în meseria în care se specializează. S'a constatat în toate țările străine, că surdo-muții pregătiți în cariera agriculturii, au devenit cei mai buni agricultori.

Pentru pregătirea surdo-muților în această direcție și satisfacerea nevoilor locale totodată, este necesar să se înființeze școli de agricultură speciale pentru ei. În aceste școli să fie primiți numai surdo-muții, fii de agricultori. Aci să învețe agricultura, după experiențe științifice. Să se țină seama de aptitudinile fiecăruia și să se îndrumeze după dorința la meseriile: agricultură, apicultură, pomicultură, etc. După terminarea acestei școli, dacă elevii nu posedă pământ, moștenire pentru a pune în practică ceea ce a învățat, să fie improprietați de stat cu câteva hectare, din care să-și scoată singuri existența. Astfel se va putea veni în ajutorul surdo-muților, scutindu-i de a se mai expune cerșitului și totodată se va rezolva și o problemă, care va contribui cât de cât la prosperarea noastră națională, afirmându-ne mai pronunțat între popoarele civilizate.

C. Pretorian

Redacția și Administrația ZIARULUI

Răsăritul Nostru

S'a mutat în Str. Ioan Atanasie No. 1 Buc. VI

DEMUTIZAREA...

de prof. Const. Gh. Vultureanu

- 8 -

Exercitarea mută a lui s.
 In vederea exercitării suflării lui s, elevii cunosc unele elemente componente ale emisiunii lui s.
 Buzele și deschizătura dintre dinți, la fel ca la emisiunea lui t, cu deosebire că limba e fixă, vârful ei e sprijinit de gingia inferioară a incisivilor inferiori. Limba ne mai făcând mișcarea de retragere înapoi, *emisiunea suflului este continuă.*
 Emisiunea corectă a lui s este asemănătoare săsăitului găscanului când este în stare de apărare.
 Toți cei care greșesc în emiterea unui s corect, o fac datorită faptului că, nu pot prinde pozițiunea exactă a limbii față cu cerul gurii.
 Distanța între cerul gurii și fața superioară a limbii într-o emisiune corectă este între 2-3 mm. spațiu necesar pentru scurgerea aerului.
 Când emisiunea alui s este puternică, dându-i săsăitul special, spațiul se reduce la 1 mm.
 Pricceperea acestei distanțe de către elev, se face, fie cu ajutorul figurei desemnată la tablă, fie arătându-i distanța cu apropierea a 2 degete și când acestea totuși nu ajută, se recurge la o ușoară ridicare a limbii spre cerul gurii împingându-i-o cu mâna printr-o presiune sub maxilarul inferior.
 Pozițiunea mâinii exact ca și la corectarea emisiunii lui f.
 Consolidarea emisiunii lui s se face cu exerciții ritmice: s, ss, sss, ssss.
După consolidare, s în combinație cu celelalte articulații făcute spre exercitare.
Exercitarea mută a lui ir:
 Dacă despre sunetele ce vorbim mai sus se pot face de elev cu o oarecare greutate, precum și cu un minimum de defecte, apoi în exercitarea acestui sunet la unii elevi întâmpinăm uneori rezistențe quasi invincibile și care rezistență cedează foarte încet numai, *răbdării ce trebuie să avem în continua lui exercitare.*
 În afară de cei care-l execută cu ușurință, chiar dela primele încercări, sunetul „r“ este emis de copii în două feluri exact ca și la cei ce aud.
 Se emite „labial și gutural“, după cum vibrațiile limbii sunt produse de vârful sau rădăcina limbii.
 Emisiunea guturală a sunetului „r“ nu prezintă nici un inconvenient pentru un normal pentru că urechia prinde vibrațiile sonore, ba, la unele persoane, sonoritatea acestei emisiuni are un accent plăcut, iar producătorii acestor „r“, se bucură de oarecarea afecțiune deosebită, mai ales când este și un bun mănutor al vorbirii.
 Un dascăl de surdomuți, dăruit de natură cu „r“ gutural, va avea în viața lui multe neplăceri în predarea învățământului vorbirii la copiii surdomuți. Copii prind foarte greu acest „r“, dând naștere la mici procese, care se rezolvă cu oarecare greutate și totuși rămân pentru elevi, nu-l înțeleg pe dascălul lor și pentru dascăl „muncă și răbdare de fier spre a se face înțeles“.
 Pentru un surdomuț care ar emite pe „r“ gutural și în urma a numeroase exerciții ajunge la neputința emisiunii lui „r“ labial, statornicindu-se definitiv pe acest „r“, riscă a nu fi înțeles de colegii lui la cetirea pe buze, ce obținut se face și cu mare intensitate în toate instituttele de surdomuți.
 Pentru auzitori nu-l nici un inconvenient.
 Dascălul de surdomuți să nu se simtă jignit în urma neresitei scoaterii unui „r“ labial dela un surdomuț, pentru că defectul acesta nu se face, ci „se naște“ și contra naturii, a lupta e zadarnic, trebuie să ne mulțumim dar, a-i da numai o formă plăcută și accesibilă percepției de către auzitori.
 Marea majoritate a indivizilor pronunță pe „r“ din vârful limbii.
 Ne vom opri deci, să vedem și să încercăm pe elevii care nu pot face „r“, la care unii emit vibrații sonore cu mici interuperi, voind parcă a imita vibrațiile limbii, alții, plimbă limba în gură fără nici o regulă și alții, care nu fac nici un gest de articulare, mângâindu-se a-ți comunica neputința lui printr-o ridicare din umeri însoțită de un gest facial corespunzător unui „nu mă pricep“.
 Față de acești „neputincioși articulatori“, învățătorul trebuie să iele măsuri din timp, pentru ca atunci când timpul îl va ajunge să predea cu adevărat pe „r“, să nu mai aibă nici o piedică din partea nîmănu.

Măsura ce trebuie să o iele, constă în exercitarea în fiecare zi a sunetului r. Toate exercițiile fiind mute.
 La toate exercițiile, până la reușita executării, învățătorul trebuie să se ajute cu elevii care-l execută perfect pe „r“. Trebuie să se deprindă ca „elevul ce ne ajută, să facă același lucru, pe care-l face învățătorul și numai în fața oglinzii.“
 Emisiunea corectă a lui „r“ se face astfel:
 Limba vibrează intens și în același timp pe gura întredeschisă ese aerul sub formă vibratorie împins cu aceiași intensitate, cu care se mișcă limba și care vibrații aeriene se simt când apropiem mâna de gură.
Sub nici un motiv și sub nici un cuvânt nu trebuie să existe vibrații sonore. La această emisiune mută coardele vocale nu trebuie să participe cu nimic.
 Emisiunea perfectă fără vibrații ne ajută foarte mult la corectarea și cu mari șanse de izbândă în îndreptarea lui „r“ gutural la surdomuți.
 Pentru „nevoiașii“, care abia mișcă limba, întrebunțăm următoarele rețete, care au rolul să desmortească limba din lenevia ce o stăpânește.
 a. Cu gura deschisă în așa fel, ca să se poată vedea bine vârful limbii, facem *mișcarea limbii între palatin și incisivii inferiori*, cât se poate de repede.
 b. *Vibrațiile buzelor*, fără emisiunea sonoră a coardelor, care ne dă și deprinde pe elev cu vibrațiile aerului în emisiunea corectă a lui „r“. Ele fiind identice.
 c. *Vibrațiile buzelor însoțite și de vibrațiile limbii* dă puțință elevului să facă distincție că acuma a intrat un nou element în emisiune, vibrațiile fiind mai puternice.
 Mâna elevului așezată sub bărbia învățătorului, îi va permite elevului să controleze și să facă deosebirea, asupra căruia i se atrage atenția.
 Trebuiesc *sforțări enorme*, până la reușita și de aceea *preconizăm* mai sus și *ajutorul celui mai bun din elevi.*
 E un mijloc de a ne cruța puțin.
 Se va observa ca nu cumva unii elevi să dea drumul aerului și pe nas, ceecae ar mări greutatea.
 Mare atențiune deci la respirație, în timpul articulației. *Stavilă dela început* celor ce pun și nasul la contribuție, ca auxillar.
 Presupunând că am reușit să aducem la același nivel pe toți, continuăm combinarea lui „r“ cu celelalte.
 Ex.: rrrrrr, r, rr, p, t, r, etc.
 Variația alegerii și executării precum și a alcătuirii lor la dispoziția învățătorului.

(Va urma)

O inovație inutilă

La Sтамbul, în Turcia, s'a introdus pentru surdomuți și orbi o șapcă specială de culoare roșie cu scopul de a-i face să fie recunoscuți de automobilisti. Nu este o inovație, cel puțin pentru orbi, cari au în Franța un baston alb. Dar pentru surdomuți nu se impune asemenea semn de distincție. Puțină prudență și atenție din partea lor poate să evite multe accidente.
Pietonii, zilnic victimele accidentelor, nu sunt totdeauna surdomuți, căci aceștia din urmă sunt foarte prudenți.

Istoria Surdo-mușilor

— Diu negura timpurilor —

V

Sunt mulți surdo-muși cari aud ca acei bătrâni cari au pierdut auzul lor și mai disting ceva. Dacă acești copii n'au învățat să vorbească cauza este, că părinții lor observând că copilul lor e surdomuț, nu le-a mai vorbit destul de tare, nu și-au mai dat osteneala să apropie gura lor de urechea copilului, așa ca auzul copilului a ajuns să fie pasiv, n'a mai ascultat, auzul a slăbit din zi în zi mai mult.
 Cu acești copii pe jumătate surzi se obține prin reeducația urechilor, rezultate excelente Ei încep să auză mai bine întrebunțând aparate diferite, precum microfonograful, etc. Vorba lor începe să fie mai înțeleasă, mai clară.
 Am zis mai sus că surdomuțul al cărui auz e prea slab, ca să nu mai poată auzi ceva „aude“ servindu-se de mâna și de ochi. Întrebunțăm cu vântul de „aude“, în sensul că „înțelege“, căci mai târziu, surdomuțul, după oarecare practică, ajunge să fie în stare să priceapă numai prin simpla inspecție a jocului vocal. Numai la început, ne servim de simțul pipăitului, în epoca așa zisă de demutizațiune — epoca în care copilul învață să pronunțe vocale și consonante.
 Pentru a pronunța o vocală sau o consonantă, organele vocale iau diferite pozițiuni, așa ca un vechiu exersat poate să recunoască sunetul după felul cum cel care vorbește, mișcă limba sau buzele. Dar greutatea începe acolo, când e vorba să recunoaștem după aceste semne, mai multe semne adunate ca să formeze silabe, cuvinte, fraze. După o trecere oarecare de timp, care atârână de inteligența surdo-mușului, acesta reușește să scrie și să citească după buze, întocmai precum noi citim o carte.
 Această puțință, cunoscută deja de Bonet, de Bulver, de Van Helmont, care aduce un folos imens surdo-mușilor și persoanelor atinse de surzenie la o vârstă mai înaintată, a primit numirea de *citire de pe buze sau citire labială*; nume impropriu, de oarece surdul nu ține în seamă numai mișcarea buzelor, ci se uită și la mișcarea limbii și la deschizătura gurii.

Unii surzi capătă atâtă dibăcie încât pot să-și ascunză infirmitatea lor. Arta această de a citi, o învață cu timpul și surdo-mușii puțin inteligenți, fiindcă bine zicea *Lana-Terzii*: „Lipsa unui organ dă celorlalte organe mai multă putere și vioiciune“. Bine înțeles, că pentru oamenii cari vorbesc și au auzit odată, dar cu înaintarea în vârstă nu mai aud bine, astfel de oameni învață cu ușurință *citirea labială*.
 Opera de demutizare nu se poate începe din primul moment al intrării elevului în școală; trebuie să treacă multă vreme.
 Copilul surdo-muț când intră în școală are 8 sau 10 ani; dar inteligența lui e abia așa de dezvoltată ca la un copil de 4-5 ani. Trebuie să-l deprindem să fie ascultător, să fie atent, să imiteze exact toate mișcările ce le face profesorul, mișcări dela cele mai simple, până la cele mai complicate. Trebuie să-i se facă educația ochilor și a mâinilor.
 După ce am făcut pe surdomuțul, să recunoască și să deosebească fenomenele foarte complicate, care până atunci îi erau necunoscute, e necesar să-l facem, să se folosească de plămâni săi, nu numai ca organ de respirație, ci ca organ de fonațiune, adică de pronunțarea sunetelor. Întâl arătăm surdomuțului deosebirea între cele 2 timpuri ale respirațiunei — inspirațiunea (tragerea aerului în plămâni) și expirațiunea (darea aerului afară) — și această o facem, recurgând la ajutorul pipăitului. Apoi îl arătăm, că sunetul se produce numai în timpul expirațiunei. Surdomuțul posedă voce și scoate sunete nearticulate, pentru a atrage atențiunea celorlalți.

In momentul când buzele se deschid, explosivul P iese afară. Pentru ca surdo-muțul să își dea seama de acest sunet, e destul să-l facem să simtă în palmă suflarea produsă prin scoaterea sunetului P.
 E și la fel cu P; totuși B e mai mult laringen, ceecae arătăm surdomuțului; căci vibrațiunile laringene nu se produc când pronunțăm P.
 M și a ceeaș vibrațiune ca la B; dar curentul de aer în loc să iasă în total prin gură, iese în parte și prin nas, așa ca face să vibreze și aripele nasului și buza de sus.
 L și R e foarte greu de învățat.
 Pentru L, gura e puțin deschisă și limba apăsată înapoi incisivilor de sus, lasă să scape aerul prin trecerea strămtă care există pe laturi, între limbă și obraz.
 R face ca gura să se deschidă mai puțin decât în L. Vârful limbii vibrează înaintea incisivilor de sus și băătăle acestea produc un fel de tremur special acestui sunet. Elevul introducând degetul în gura profesorului, își dă seama de mișcarea cea repede a limbii; însă elevul având o limbă cam țepăună, reușește cu greu să imite acest sunet.
 Aceste puține indicațiuni v'au făcut să înțelegeți cum se învață surdo-mușii, să vorbească să pronunțe, să citească pe buze. Apoi elevii sunt învățați să combine literele între ele, să formeze silabe, cuvinte, până ce începe să vorbească. Oricine își poate închipui câtă muncă, câtă răbdare se cere din partea profesorilor, ca să învețe asemenea elevii. Dar ce nu poate face omul cu iubire și cu blândete?

Dr. Ed. Drue

Riposta unui elev

Într-un institut de surdo-muși dintr-o localitate cunoscută, profesorii aștepta cu febrilitate sosirea unui inspector școlar, cunoscut autor de abecedare, care de aproape 2 ani, nu mai inspecțase această instituție.
 D. inspector își făcu apariția în cancelaria instituției unde fu primit cu deosebită atenție de întreg corpul didactic. Apoi precedat de directorul școlii inspecțează clasele.
 Ajungând în clasa VIII-a d. inspector întreabă pe un elev. — despre care i se spusese că se îndeletnicea cu răspândirea, în publicul provincial, a revistei „Răsăritul nostru“, singurul lor deziderat dela care se așteaptă zămisirea, pe baze solide, a învățământului lor, după pilda din străinătate civilizată: — dacă într'adevăr a vândut prin oras această revistă?
 Elevul răspunde cu oarecare mândrie: —
 — Da! domnule inspector.
 D. inspector îl dojenește, sunându-i:
 — Este o rușine să vinzi ziare, căci cu aceasta se ocupă numai cerșetorii, deci nu este de demnitatea voastră, de elevi.
 Elevul dojenit știindu-l pe acest demnitar interesat contra acestui ziar și convins de nobil scop al acestei acțiuni, se apropie de catedra profesorului său și luând de pe ea un abecedar, pe coperta căruia sta scris numele inspectorului prezent, — a căror desene au fost executate de elevii acestui institut, — și cu cartea în mână se întoarce în fața d-lui inspector, și înfinzându-i abecedarul, îi spune, nedumerit:
 — Dar, d-ta, d-le inspector, de ce ne vinzi acest abecedar cu prețul de 40 lei?
 D. inspector s'a înroșit adânc impresionat față de o replică atât de inteligentă prin spiritul și gestul lapidar cu care a fost izvorâtă dintr'un suflet desmoștenit de soartă, dar al cărui duh de reacționism era admirabil dezvoltat.
 A fi surdo-muț nu este numai decât o mare nenorocire căci sunt în această lume alte nenorociri mai grozave, cum este de ex. orbirea și altele, care induc ocaz și îți strânge inima.
 Un surdo-muț, dacă a primit o educație cum secade și o meserie din care își poate câștiga existența, este un om fericit ca ori ce e normal.
 Sunt și surdo-muși foarte răi,

aceștia totdeauna au slăbit-o rău cu viața, de timpuriu. Dintr'aceaștia sunt cei ce n'au avut parte de dragostea părintească și în școală sunt foarte recalcitrați. Profesorii de surdo-muși dacă încercă să-i apropie sufletele le-ar fi insuflăt foarte multă omenie și cuminenție. In loc de aceasta nu vedem decât maltratați și atâta alte nedreptăți, care pentru infirmitatea lor constituie un grozav atentat căci îi face să nu mai știe să deosebească binele de rău și nici răul de bine.
 E și mai trist și revoltător pentru sufletele lor convinse deja de bine, să se încerce — de cei interesați — convingeri false spre a-i face ostili propriului lor ziar care se ocupă în special de interesele lor, de dezvoltarea învățământului, de viață și drepturile cetățenești.
 Fiecare instituție, școală și asociație își simt nevoia de a avea o revistă proprie, singurul deziderat vital care infiltrează stimulul de progres, infuzând și celorlalți dorința de a aduce contribuția binelui către mai bine.
 Surdo-mușii din România, n'au avut până anul trecut o gazetă a lor, așa cum exista de mai multe decenii în străinătate. Din această cauză învățământul lăsa mult de dorit și nevoile apăreau, la orizontul lor, din ce în ce mai desperate. Celor interesați nu le păsă de loc căci erau mulțumiți cu leafa mare și munca puțină, iar când un glas se ridică să protesteze în contra neplăcerii, era înăbușit repede și pe orice cale ce numai o anchetă serioasă și neprecupețită de interese mârșave ar fi lăsată adevărul descoperit cu sesizarea parchetului, singurul lor suprem care nu poate fi înșelat asupra josiției patimii omenesti ce tind să triumfe asupra celor slabi și neputincioși ce, din lipsa de graiu, nu-și pot striga dreptatea.
 Și cât adevăr a grăit acel biet elev care par'că voia să spuie: „Vezi paiul din ochiul meu, dar nu vezi bârna din ochiul tău“.

A. U. E.